

223

Besluit van 22 maart 1985 tot wijziging van het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet) en van enkele andere warenwetbesluiten

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 25 oktober 1984, DG Vgz/VVP/L, nr. 143429, gedaan mede namens de Staatssecretaris van Landbouw en Visserij en de Staatssecretaris van Economische Zaken, P. H. van Zeil;

Gelet op de artikelen 14 en 14a van de Warenwet (Stb. 1935, 793);

De Adviescommissie Warenwet gehoord (advies van 7 februari 1984, nr. 13471/415);

De Raad van State gehoord (advies van 24 december 1984, no. W13.84.0673/18.4.52);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 11 maart 1985, DG Vgz/VVP/L, nr. 80024, uitgebracht mede namens de Staatssecretaris van Landbouw en Visserij en voornoemde Staatssecretaris van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet) (Stb. 1981, 621) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Onderdeel c van **artikel 2** wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor het woord «die» wordt «-» geplaatst.
2. Aan genoemd onderdeel wordt toegevoegd:
 - die in het kader van markthandel, straathandel, handel te water dan wel verkoop aan huizen van particulieren, in de onderneming van de verkoper met het oog op de onmiddellijke verkoop aan particulieren zijn verpakt.

B

In **artikel 4**, vierde lid, wordt de zinsnede «minder dan 5%» gewijzigd in: 5% of minder.

C

In **artikel 5** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid en het tweede lid, onder a, wordt telkens vóór de woorden «gebruikelijke naam» ingevoegd: algemeen.
2. In het eerste lid, onder b, wordt het leesteken «;» vervangen door het zinsdeel: , dan wel, bij het ontbreken van een dergelijk EEG-nummer, het voorlopige nummer als bedoeld in de Bijlage bij de Richtlijn van de Commissie van 22 juli 1983 tot invoering van overgangsmaatregelen voor de vermelding van bepaalde ingrediënten bij de etikettering van levensmiddelen die voor de eindverbruiker bestemd zijn (83/463/EEG) (PbEG L 255).
3. De punt aan het slot van het eerste lid, onder c., wordt gewijzigd in punt-komma.
4. Aan het eerste lid wordt een nieuw onder d. toegevoegd, luidende:
 - d. indien meerdere ingrediënten, bedoeld onder b., en behorende tot dezelfde categorie hulpstoffen in de eet- of drinkwaar aanwezig zijn, de naam van die categorie in het meervoud mag worden vermeld.

D

In **artikel 7** komt de zinsnede «, worden gebezigd de woorden «ingrediënten van de waar na toebereiding,»» te luiden: , worden gebezigd de woorden «ingrediënten na toebereiding» of woorden van gelijke strekking,.

E

In **artikel 8** wordt na «ingrediënten in wisselende verhouding», ingevoegd de zinsnede: of woorden van gelijke strekking,.

F

In **artikel 10** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in het vierde lid wordt na «met de letters «mrt»», ingevoegd: of «mar».
2. Het zesde lid komt te luiden:
 6. Indien de in het eerste lid bedoelde datum ligt
 - a. tussen drie en achttien maanden na de datum van de verpakking mag worden volstaan met de vermelding van de maand en het jaar;
 - b. na achttien maanden na de datum van de verpakking mag worden volstaan met de vermelding van het jaar;een en ander overeenkomstig het in het derde en vierde lid bepaalde, en met dien verstande dat in afwijking van het in het eerste lid bepaalde, de datum moet worden voorafgegaan door de woorden «tenminste houdbaar tot einde».
3. Een negende lid wordt toegevoegd, luidende:
 9. Het bepaalde in het derde lid, onder b, en vierde lid, is niet van toepassing, voorzover de aanduiding van de betreffende maand wordt bereikt door middel van inkerving van de rand van het etiket, onder de volgende voorwaarden:
 - aan de rand van het etiket moet tenminste de beginletter van de naam van iedere maand worden vermeld; en
 - de vermelding van de maanden moet geschieden in de gebruikelijke volgorde.

G

In **artikel 16** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het tweede lid wordt achter «tenminste houdbaar tot» ingevoegd: , dan wel in voorkomend geval «tenminste houdbaar tot einde».
2. Een achtste lid wordt toegevoegd, luidende:
 8. Het bepaalde in het zesde lid, eerste volzin, is niet van toepassing op de aanduiding als bedoeld in artikel 3, derde lid, onder e.

H

In **artikel 20** wordt na «eigenschappen,» ingevoegd: de kenmerken,.

I

In **Bijlage I** wordt het volgende gewijzigd:

1. Onder het hoofd Groepsnaam wordt:

a. het woord «eventueel» achter de groepsnaam «Olie», onderscheidenlijk «Vet» geschrapt;

b. «Specerij(en) of mengsel van specerijen» vervangen door: «Specerij», onderscheidenlijk, indien het meer dan één specerij betreft: «specerijen» of «mengsel van specerijen»;

c. «Kruid(en) of mengsel van kruiden» vervangen door: «Kruid», onderscheidenlijk, indien het meer dan één kruid betreft: «kruiden» of «mengsel van kruiden»;

d. «Caseïnat» vervangen door: «Caseïnaat», onderscheidenlijk, indien het meer dan één type caseïnaat betreft: «caseïnaten».

2. Onder het hoofd Definitie, respectievelijk Groepsnaam wordt toegevoegd:

alle soorten stropen verkregen uit zetmeel, met een gehalte aan reducerende suikers uitgedrukt als dextrose van tenminste 20%, berekend op de droge stof, met uitzondering van de ingrediënten waarvoor de groepsnaam «dextrose» mag worden gebezigd, voorzover deze stropen een ingrediënt zijn van desserts, suikerwerk en bakkerswaren. «glucosestroop»

J

In **Bijlage II** wordt «Geur- en smaakstof» vervangen door: Geur- en smaakstof, welke benaming al dan niet voorafgegaan of gevolgd wordt door de benaming Aroma.

K

In **Bijlage III en Bijlage IV** wordt telkens de volgende zin geschrapt: de voorschriften van de Verordening P.G.F. 1976 Vruchtesappen en bepaalde aanverwante produkten;.

ARTIKEL II

In het Hoeveelheidsaanduidingenbesluit (Warenwet) (Stb. 1980, 223)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Artikel 20, vierde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder b, na «petit-fours,» wordt ingevoegd: vlaaien, taarten,.

2. Sub e komt te luiden:

e. suikerwerk als omschreven in bijlage V, voorzover het betreft suikerwerk in de vorm van stokken, lollies en spekjes, alsmede suikerwerk in de vorm van gelei-artikelen en drop in de vorm van staven.

B

In het tweede lid van **artikel 23** wordt na «suikerwerk» ingevoegd: , als omschreven in bijlage V,.

C

In de aanhef van **bijlage V** wordt «artikel 20, tweede lid» vervangen door: artikel 20, vierde lid, artikel 22, tweede lid en artikel 23, tweede lid.

D

In **bijlage VI** wordt de volgende zin geschrapt:
de voorschriften van de Verordening P.G.F. 1976 Vruchtesappen en bepaalde aanverwante produkten;.

ARTIKEL III

In het Consumptieijbsbesluit (Warenwet) 1978 (Stb. 238)² wordt na artikel 7 een nieuw artikel ingevoegd luidende:

Artikel 8

Onverminderd het bepaalde in artikel 5, eerste lid, onder a, van het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet) mogen de hieronder omschreven ingrediënten worden aangeduid met de daarbij vermelde groepsnaam:

Definitie	Groepsnaam
alle soorten stropen verkregen uit zetmeel, met een gehalte aan reducerende suikers uitgedrukt als dextrose van tenminste 20%, berekend op de droge stof, met uitzondering van de ingrediënten waarvoor de groepsnaam «dextrose» mag worden gebezigd.	«glucosestroop»

ARTIKEL IV

In het Frisdranken- en siropenbesluit (Warenwet) (Stb. 1979, 100)³ wordt na artikel 15 een nieuw artikel ingevoegd luidende:

Artikel 16

Onverminderd het bepaalde in artikel 5, eerste lid, onder a, van het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet) mogen de hieronder omschreven ingrediënten worden aangeduid met de daarbij vermelde groepsnaam:

Definitie	Groepsnaam
alle soorten stropen verkregen uit zetmeel, met een gehalte aan reducerende suikers uitgedrukt als dextrose van tenminste 20%, berekend op de droge stof, met uitzondering van de ingrediënten waarvoor de groepsnaam «dextrose» mag worden gebezigd.	«glucosestroop»

ARTIKEL V

In het Jam- en geconserveerde vruchtenbesluit (Warenwet) 1982 (Stb. 693) wordt, onder vervanging van het leesteken «.» door «;» na onderdeel g, aan artikel 25, eerste lid, een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

h. Onverminderd het bepaalde in artikel 5, eerste lid, onder a, van het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet) mogen de hieronder omschreven ingrediënten worden aangeduid met de daarbij vermelde groepsnaam:

Definitie	Groepsnaam
alle soorten stropen verkregen uit zetmeel, met een gehalte aan reducerende suikers uitgedrukt als dextrose van tenminste 20%, berekend op de droge stof, met uitzondering van de ingrediënten waarvoor de groepsnaam «dextrose» mag worden gebezigd.	«Glucosestroop»

ARTIKEL VI

Het Besluit datumaanduiding conserven II van 1 oktober 1982 (Stcrt. 202) wordt ingetrokken.

ARTIKEL VII

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met uitzondering van het bepaalde in

- Artikel I, sub I, onder 1, sub a dat in werking treedt op een bij koninklijk besluit nader te bepalen tijdstip; en
- Artikel I, sub H en sub I, onder 1, sub b, c en d, dat in werking treedt met ingang van de dertiende kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen, dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 22 maart 1985

Beatrix

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
J. P. van der Reijden

De Staatssecretaris van Landbouw en Visserij,
A. Ploeg

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
P. H. van Zeil

Uitgegeven de tweede mei 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Gewijzigd bij koninklijk besluit van 30 juni 1982 (Stb. 451).

² Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 21 januari 1983 (Stb. 95).

³ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 25 februari 1983 (Stb. 148).

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Tevens zal het advies met de daarbij terinzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 juni 1985, nr. 111

NOTA VAN TOELICHTING

De voorgestelde wijzigingen hebben ten doel het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet) en het Hoeveelheidsaanduidingenbesluit (Warenwet) op enkele punten ter verduidelijking aan te vullen of te corrigeren.

Artikel I

De wijziging opgenomen onder A (onderdeel c van *artikel 2*) houdt verband met de in de praktijk gebleken noodzaak de uitzonderingsbepaling te verruimen. Het wordt redelijk geacht om de etiketteringsvoorschriften evenmin van toepassing te verklaren in de omstandigheid dat het voor de verkoper niet mogelijk is om op de plaats van verkoop voor de onmiddellijke verkoop te verpakken. Te denken valt aan het thuis verpakken door verkopers op markten. Deze uitzondering geldt evenwel niet indien de verkoper het verpakken heeft uitbesteed aan zogenaamde loonpakkers.

Hoewel in de adviesaanvraag aan de Adviescommissie Warenwet het voorstel was opgenomen om in *artikel 3, eerste lid*, eveneens op te nemen «bij of krachtens enig wettelijk voorschrift vastgestelde naam», is bij nader inzien deze bepaling niet gewijzigd. Een en ander houdt verband met de samenhang tussen genoemde bepaling en artikel 21. Zodra bij of krachtens een wettelijk voorschrift een benaming is voorgeschreven, treedt artikel 3, eerste lid, terug en dient die voorgeschreven benaming te worden gebezigd, en niet een benaming die uit artikel 3, eerste lid, zou voortvloeien.

Door de wijziging in *artikel 4, vierde lid*, (wijziging onder B) wordt de tekst van die bepaling geheel in overeenstemming gebracht met de daaraan ten grondslag liggende bepaling in de EEG-Etiketteringsrichtlijn (79/112 EEG, PbEG L 33: artikel 6, vijfde lid, onder a, eerste streepje).

Aan *artikel 5, eerste lid*, onder b (wijziging onder C) is een bepaling toegevoegd waardoor het mogelijk wordt dat achter de groepsnaam van hulpstoffen in de lijst van ingrediënten ook een zogenaamd voorlopig nummer mag worden gebezigd in plaats van de naam van de betreffende stof, indien voor die stof nog geen EEG-nummer is vastgesteld.

Een lijst van voorlopige nummers is opgenomen in de bijlage van de Richtlijn van de Commissie van 22 juli 1983, PbEG L 255. Uiteraard geldt een en ander uitsluitend voor de toegelaten hulpstoffen. Tevens is een nieuw onderdeel d. toegevoegd teneinde te bereiken dat, indien er bij voorbeeld meerdere kleurstoffen bij de bereiding van een eet- of drinkwaar zijn gebruikt, zulks ook duidelijk in de ingrediëntendeclaratie kan worden aangegeven.

De aanvulling van de *artikelen 7 en 8* (wijziging onder D en E) beoogt eventuele handelsbelemmeringen die het gevolg zijn van het bij uitsluiting voorschrijven van één bepaalde aanduiding, te voorkomen. Aangezien er verwarring bestond of er in artikel 7 met «de waar» het desbetreffende eindprodukt werd bedoeld – hetgeen overigens uiteraard het geval is – zijn de woorden «van de waar» geschrapt.

De wijziging opgenomen onder F betekent een versoepeling met betrekking tot aanduiding van de afkorting van de maand maart in de datum van minimale houdbaarheid (*artikel 10, vierde lid*) (wijziging onder 1). De nieuwe tekst van lid 6 van *artikel 10* houdt verband met de omstandigheid dat de ministers gebruik hebben gemaakt van de hun in het zevende lid van dit artikel gegeven bevoegdheid. Voor conserven die langer houdbaar zijn dan achttien maanden is namelijk de aanduiding van een minimale houdbaarheid verplicht gesteld (Stcrt. 1982, 151) (wijziging onder 2). Ingevolge artikel 9, vierde lid, van de Etiketteringsrichtlijn mag voor de datum van dergelijke lang houdbare levensmiddelen worden volstaan met

een jaaraanduiding. Het Besluit datumaanduiding conserven II van 1 oktober 1982 (Stcrt. 202) wordt in verband met deze aanpassing ingetrokken (artikel VI). De toevoeging van een negende lid aan *artikel 10* (wijziging onder 3) houdt verband met de mogelijkheid om de aanduiding van de datum van minimale houdbaarheid aan te geven door middel van inkerving van het etiket bij de plaats waar de aanduiding van de betreffende maand voorkomt. Indien een dergelijke aanduiding wordt verkregen door slechts de beginletter te bezigen, moeten alle maanden van het jaar in de gebruikelijke volgorde op het etiket voorkomen, teneinde eventuele verwarring bij de consument te vermijden.

De aanvulling van *artikel 16*, tweede lid (wijziging onder G), is een verfijning van de bestaande tekst. De toevoeging van een achtste lid betekent dat de aanduiding van de productiepartij niet in de Nederlandse taal behoeft te geschieden. Ook de begrijpelijkheidseis, zoals die in de eerste zin van het zesde lid wordt gesteld, is niet van toepassing op deze verplichte aanduiding.

De aanvulling van *artikel 20* (wijziging onder H) met «de kenmerken» houdt verband met de onzekerheid die er bestond over de vraag of onder de werking van dit artikel ook aanduidingen zouden vallen die ten onrechte de indruk wekken dat de betrokken waar zich door zijn bijzondere kenmerken onder meer onderscheidt van andere soortgelijke waren en daardoor misleidend zijn ten aanzien van de kenmerken van die waar in gevallen waarin alle soortgelijke waren dezelfde kenmerken hebben (conform artikel 2, eerste lid, onder a, iii, van de Etiketteringsrichtlijn). Als voorbeeld van een dergelijke misleidende aanduiding kan gedacht worden aan de aanduiding «zonder conserveermiddel» op door een warmtebehandeling verduurzaamde sperciebonen in blik of glas. Op grond van het Geconserveerde-groentenbesluit (Warenwet) is de toevoeging van conserveermiddelen aan deze waar niet geoorloofd, waardoor genoemde aanduiding ten onrechte de indruk wekt dat het betrokken produkt zich op dat punt onderscheidt van soortgelijke produkten.

Aan de in *Bijlage I* van het besluit vermelde lijst van groepsnamen die voor bepaalde ingrediënten mogen worden gebruikt is toegevoegd de groepsnaam «glucosestroop», voorzover de onder die groepsnaam begrepen stropen ingrediënt zijn van suikerwerk, bakkerswaren en desserts als bij voorbeeld chocolademousse (wijziging onder I). Artikel 6, vijfde lid, onder b, vierde streepje van de Etiketteringsrichtlijn geeft een beperkte mogelijkheid aan de Lid-Staten om het aantal groepsnamen uit te breiden.

Die uitbreiding moet beperkt worden tot voorschriften die van toepassing zijn op bepaalde levensmiddelen. Vandaar dat in *Bijlage I* de uitbreiding is beperkt tot waren die niet onder de werking van een specifiek produktgebonden warenwetbesluit vallen. Daarnaast wordt in artikel III, IV en V de mogelijkheid geschapen tot het bezigen van de groepsnaam «glucosestroop» in een drietal andere warenwetbesluiten.

Tevens is de vermelding van enkele andere groepsnamen nader uitgewerkt. In de bestaande bepalingen is de tekst van de Etiketteringsrichtlijn weliswaar letterlijk gevolgd, maar deze is in zijn toepassing onduidelijk, en doet daardoor aan de bedoeling daarvan niet volledig recht. De mogelijkheid dat de aanwezigheid van slechts één soort specerij of kruiden zou kunnen worden gedeclareerd als «specerijen» c.q. «kruiden», dan wel als «mengsel van specerijen» c.q. «mengsel van kruiden», strookt immers niet met het doel de consument voor te lichten en te beschermen, zoals vermeld in de overwegingen van genoemde richtlijn. Dezelfde onduidelijkheid doet zich voor met betrekking tot de in de bestaande bepaling vervatte groepsnaam «caseïnaten», indien slechts één type caseïnaat als ingrediënt aanwezig is.

Gezien het facultatieve karakter van artikel 5, eerste lid, onder a, van het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet), het slechts sporadisch gebruik dat van de nu vervallen mogelijkheid is gemaakt, en de ruime overgangstermijn van deze verfiende regelgeving (één jaar), zal het betrokken bedrijfsleven geen of slechts in zeer geringe mate extra kosten behoeven te maken om in voorkomend geval etiketten aan te passen.

In verband met een van het Nederlandse voorschrift afwijkende aanduiding in België van de categorie Geur- en smaakstof, is in *bijlage II* opgenomen dat eventueel de aanduiding Aroma voor of na de benaming Geur- en smaakstof mag worden gebezigd (wijziging onder J), teneinde handelsmogelijkheden te vergemakkelijken.

Bijlage III en IV zijn gewijzigd, omdat de EG-richtlijn met betrekking tot vruchtesappen en vruchtennectaren inmiddels is aangepast aan de Etiketteringsrichtlijn (wijziging onder K). Hetzelfde geldt overigens voor de wijziging opgenomen onder Artikel II, sub D.

Artikel II

De aanpassing van *artikel 20*, vierde lid, onder b en van het Hoeveelheidsaanduidingenbesluit (Warenwet) (Wijziging onder A), beoogt een stuksvermelding voor de bakkerswaren vlaaien en taarten, c.q. meerdere categorieën van suikerwerk mogelijk te maken, een en ander in verband met praktische problemen die de hoeveelheidsvermelding uitgedrukt in grammen voor de desbetreffende waren oplevert. Onder het begrip taart dient in dit verband verstaan te worden bakkerswaren als slagroom- of mokkaarten en dergelijke produkten, met als gezamenlijk en bijzonder kenmerk dat zij zijn bereid met meerdere vullingen (zoals gelei, slagroom, pudding) en waarop diverse garneringen (zoals slagroom, vruchten, chocolade) zijn aangebracht.

De wijziging van *artikel 23* betreft een verduidelijking van het begrip suikerwerk (wijziging onder B).

Bijlage V van het Hoeveelheidsaanduidingenbesluit (Warenwet) (wijziging onder C) is gewijzigd teneinde een verwijzing te corrigeren, terwijl *Bijlage VI* overeenkomstig *bijlage III en IV* van het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet) is gewijzigd (wijziging onder D).

De onder **Artikel III, IV en V** opgenomen wijziging van het Consumptieijbesluit (Warenwet) 1978, het Frisdranken- en siropenbesluit (Warenwet) en het Jam- en geconserveerde vruchtenbesluit (Warenwet) 1982 betekent dat, behalve bij zgn. desserts, suikerwerk en bakkerswaren, ook in de ingrediëntendeclaratie van voorverpakte waren die onder de werking van deze besluiten vallen, de aanduiding «glucosestroop» mag worden gebezigd indien de onder die groepsnaam begrepen stropen ingrediënt van die waren zijn.

Artikel VI betekent de formele intrekking van het Besluit datumaanduiding conserven II (Stcrt. 1982, 202) omdat de inhoud van het besluit krachtens het onderhavige besluit is opgenomen in het zesde lid van artikel 10 van het Algemeen Aanduidingenbesluit (Warenwet).

Artikel VII regelt de inwerkingtreding van het besluit waarbij onderscheid gemaakt is tussen het inwerkingtreden van de bepalingen welke versoepelingen voor het bedrijfsleven betekenen, en die welke wijzigingen van de etikettering van levensmiddelen tot gevolg hebben. In het laatste geval wordt een overgangstermijn van een jaar voldoende geacht. Daarnaast is met betrekking tot de bepaling, welke het facultatieve karakter van de

vermelding «dierlijk» of «plantaardig» in samenhang met de groepsnaamvermelding «Olie» en «Vet» in de lijst van ingrediënten, wijzigt in een verplichte vermelding, gekozen voor een datum die bij koninklijk besluit nader wordt vastgesteld. De voorkeur wordt er in dit geval aan gegeven om de uitkomsten van het EEG-overleg terzake af te wachten.

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
J. P. van der Reijden

De Staatssecretaris van Landbouw en Visserij,
A. Ploeg

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
P. H. van Zeil